

Juli

Het Kruiermuseum

*Herinrichting, opfrissing en modernisering
van de museumpresentatie*

De restauratie van het Oud Gemeentehuis van Balen biedt tal van kansen om ook het Kruiermuseum grondig onder handen te nemen en de museumpresentatie te vernieuwen.

Het Kruiermuseum moet een mooi, prikkelend en strak vormgegeven streekmuseum worden dat vooral kinderen en gezinnen wil aanspreken. Er zal daarbij nog steeds een vaste presentatie zijn die dieper ingaat op het dagelijkse leven in onze regio tijdens het Interbellum. Maar daarnaast is er ook ruimte voor tijdelijke exposities die zeer breed ingevuld kunnen worden en de rijke collectie van Erfgoed Balen (en eventuele partners) kunnen belichten.

De museumruimte heeft nood aan vernieuwing. Om tegemoet te komen aan de verwachtingen van een hedendaagse museumbezoeker zal enerzijds de afwerking van het gebouw (schilderwerken, displays, ...) worden aangepakt. Anderzijds krijgt de museumpresentatie (huisstijl, tekstpanelen, ...) een grondige opfrisbeurt.

In de museumpresentatie zal ook plaats zijn voor nieuwe snuffjes zoals multimediale toepassingen.

Op basis daarvan kunnen ook met een beperkt budget enkele frisse, vernieuwende aspecten binnen de muren van het museum worden gehaald. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk om met behulp van touchscreencomputers kleine wisseltonstellingen te houden rond specifieke thema's aan de hand van fotomateriaal uit of over de collectie van het museum.

Drie belangrijke doelgroepen worden daarbij steeds voor ogen gehouden, namelijk:

- Klasgroepen uit het Kleuter- en Basisonderwijs
- Jong-senioren en senioren
- Toeristen

Het vernieuwde museum vormt een basis om het erfgoed-educatief aanbod in onze regio te verankeren en verder uit te werken. Erfgoed Balen heeft al een sterke traditie op het vlak van samenwerking met scholen, bijvoorbeeld via allerlei projecten rond de oorlogsherdenkingen. Die educatieve werking kan verder uitgebreid worden door een vernieuwd Kruiermuseum en dat zowel binnen als buiten de museummuren. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt aan uitleenbare 'erfgoedkoffers': een Kleuterkoffer voor kleuters, scholenkoffer voor het Basisonderwijs, een reminiscentiekoffer voor Senioren Binnen de schoot van Erfgoed Balen zal een nieuwe werkgroep 'Erfgoededucatie' van Erfgoed Balen hiervoor een aantrekkelijk aanbod ontwikkelen. Thema's die daarbij aan bod kunnen komen, zijn:

- De historiek van rariteiten binnen onze museale stukken
- Tal van lokale gebruiken uit het Interbellum
 - o Voorbeelden: slachten, duivensport, barbier, lesgeven in de dorpsscholen....

Inhoud

Het Kruiermuseum	1
De hond en de hondenkar	2
Voordrachtenreeks	3-5
- Bommen op Balen	4
- Halt! Boerenwacht	4-5
- Op wacht	5
Kort nieuws	6
Activiteiten en info	7



- De oorlogsgeschiedenis van Balen en onze regio
-

Daarnaast wordt er ook doelbewust ingezet op toerisme, waarbij het gerestaureerde Oud Gemeentehuis als trekpleister kan dienen voor de vele gezinnen die de nabijgelegen Kempense Meren en het Landduinengebied bezoeken. Er is momenteel slechts een beperkt aanbod van gezinsactiviteiten die bij regenweer gedaan kunnen worden. Een vernieuwd Kruiermuseum, dat in de eerste plaats inzet op beleving, zal daar zeker op inspelen.

De hond en de hondenkar...

Lezing: de historie van een verdwenen transportmiddel.

Tot ver in de jaren 1920 was de hondenkar een goed vertegenwoordigd transportmiddel. De trekkracht van de hond bleek de mens goed van dienst te kunnen zijn. Ingespannen voor-, onder- of achter de kar liet de mens de hond voor hem werken.

Allerlei lasten en vrachten werden per hondenkar vervoerd. Er waren vele soorten en maten. Tussen 1850 en 1960 werkten verschillende beroepsgroepen met het transportmiddel. Hondenkarren waren vooral populair bij bakkers, boeren, kruideniers, marktkramers, melkventers, petroleumventers, schoenhandelaren, slaggers, visventers, ... en zelfs in het leger. Vanaf de jaren 1930 kreeg het transportmiddel veel concurrentie en verdween de hondenkar meer en meer uit het straatbeeld.

Op maandag 4 september 2017 komt gastspreker Bert Willemen uit Rijen (NL.) de volledige geschiedenis van “de hond en de hondenkar” uit de doeken doen in een zeer boeiende lezing. Naast het verzorgen van de voordracht, zal de spreker ook een aantal voorwerpen, publicaties en afbeeldingen uit zijn gespecialiseerde collectie meebrengen en tentoonstellen.

Praktisch

Lezing: de historie van een verdwenen transportmiddel

Maandag 4 september 2017

VC De Kruierie: Polyvalente zaal

Gastspreker: Bert Willemen

Aanvang: 19u00

Inkom: gratis



De familie Schaevers uit Balen (de Markt) was in het bezit van een hondenkar en hond. Op de foto zit dochter Marguerite in de hondenkar.

De hond en de hondenkar...

Gratis lezing over de historie van
een verdwenen transportmiddel

Maadag 4 september 2017
VC De Kruierie - Grote Zaal
Gast spreker - Bert Willemen
Aanvang 19.00u
Gratis inkom

erfgoed
Balen

Voordrachtenreeks - Bijzondere Wachtkorpsen in Balen tijdens de Tweede Wereldoorlog

*Drie lezingen over Balen tijdens WOII,
dinsdag 3, dinsdag 17 en maandag 30 oktober 2017*

Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren in de gemeente Balen verschillende organisaties actief die waakten over de goede orde en rust binnen de gemeentegrenzen. De Duitse bezetter hield de werking van al die groeperingen, al dan niet rechtstreeks, nauwlettend in de gaten. De werving, het lidmaatschap, de achtergrond alsook de functies van die verschillende korpsen kenden talrijke varianten. Een deel van de manschappen binnen de groeperingen meldde zich plichtsbewust als vrijwilliger. In vele gevallen was er echter ook sprake van verplichte dienstneming en opgeëiste leden.

Aan de hand van 3 gratis lezingen werpen de gast sprekers Tom Vanleeuwen en Bram Dierckx (Erfgoed Balen – Werkgroep Balen Bevrijd) een blik op de verschillende Wachtkorpsen die tijdens de oorlogperiode in Balen aanwezig waren. Daarbij wordt eveneens een poging gedaan om de grote onduidelijkheden over de verschillende organisaties op te klaren en het bestaan van de groeperingen te kaderen binnen een historische en lokale, Balense context. Tijdens de voordrachten staat de realiteit van de oorlog en de Duitse bezetting centraal, een realiteit die niet louter wit of zwart bleek en wordt gekenmerkt door heel wat grijze zones.

Welke Wachtkorpsen waren effectief in Balen en in de deelgemeente Olmen actief? Wat deden die organisaties? Wie was daarbij betrokken? En aan welke lokale gebeurtenissen en feiten kunnen de wachtkorpsen worden gelinkt? Op basis van periodiek bronnenmateriaal, afkomstig uit verschillende archief- en documentatiecentra, trachten de gast sprekers een hiaat te vullen in de (lokale) geschiedschrijving over de Tweede Wereldoorlog.

De groeperingen die in de reeks lezingen aan bod zullen komen, dienden allen een gelijkaardige finaliteit en konden om die reden onder de brede noemer van 'Wachtkorps' worden geplaatst. Een duidelijk onderscheid tussen de verschillende organisaties is en blijft echter noodzakelijk om specifieke duiding te geven. De lezingenreeks werd om die reden onderverdeeld over 3 avonden, waarbij telkens een specifieke organisatie of groep zal worden toegelicht.

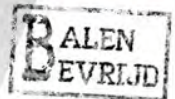
'Bommen op Balen?!'

Gratis lezing over
de **Balense Luchtbeschermingsdiensten**
vóór en tijdens de **Tweede Wereldoorlog**
1939-1945

Dinsdag 3 oktober 2017
VC De Kruierie - Grote Zaal
Gast spreker - **Bram Dierckx**
Aanvang 19.00u
Gratis inkom

Voordrachtenreeks 'Bijzondere Wachtkorpsen in Balen' - Deel 1/3

erfgoed
Balen



DEEL 1 - 'Bommen op Balen?!'

Lezing: de Balense Luchtbeschermingsdiensten vóór en tijdens de Tweede Wereldoorlog
Dinsdag 3 oktober 2017
VC De Kruierie: Polyvalente zaal
Gast spreker: Bram Dierckx
Aanvang: 19u00
Inkom: gratis

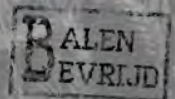
'Halt! Boerenwacht!'

Gratis lezing over
de **bescherming** van de **Balense velden en oogst**
tijdens de **Tweede Wereldoorlog**
1941-1944

Dinsdag 17 oktober 2017
VC De Kruierie - Grote Zaal
Gast spreker - **Tom Vanleeuwen**
Aanvang 19.00u
Gratis inkom

Voordrachtenreeks 'Bijzondere Wachtkorpsen in Balen' - Deel 2/3

erfgoed
Balen



DEEL 2 - 'Halt! Boerenwacht!'

Lezing: de bescherming van de Balense velden en oogst tijdens de Tweede Wereldoorlog

Dinsdag 17 oktober 2017

VC De Kruierie: Polyvalente zaal

Gast spreker: Tom Vanleeuwen

Aanvang: 19u00

Inkom: gratis

'Op Wacht!'

Gratis lezing over

de inzet van de **Vlaamsche Wacht** op Balens grondgebied en de
opeising van Balense burgers voor specifieke wachtdoeleinden
tijdens de **Tweede Wereldoorlog** 1941-1944

Maandag 30 oktober 2017

VC De Kruierie - Grote Zaal

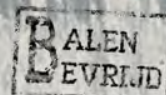
Gast spreker - **Tom Vanleeuwen**

Aanvang 19.00u

Gratis inkom

Voordrachtenreeks 'Bijzondere Wachtkorpsen in Balen' - Deel 3/3

erfgoed



DEEL 3 - 'Op Wacht!'

Lezing: de inzet van de Vlaamsche Wacht op Balens grondgebied en de opeising van Balense burgers voor specifieke wachtdoeleinden tijdens de Tweede Wereldoorlog

Maandag 30 oktober 2017

VC De Kruierie: Polyvalente zaal

Gast spreker: Bram Dierckx

Aanvang: 19u00

Inkom: gratis

Nieuwe Erfgoedconsulente

Op 1 juni 2017 startte Esther Keunen als nieuwe erfgoedconsulente. Zij zal samen met talrijke vrijwilligers instaan voor de goede werking van Erfgoed Balen en de E-Verdieping.

Contact:

Esther Keunen
Erfgoedconsulente
Erfgoed Balen | Vaartstraat 29, 2490 Balen
014/ 744 174
www.erfgoedbalen.be

Jaarboek 2017

Het jaarboek kan afgehaald worden vanaf maandag 11 september 2017.
Waar: VC De Kruierie en het Oud gemeentehuis, tijdens de openingsuren.

Documentatiecentrum

Je kan steeds terecht in ons Archief- en Documentatiecentrum tijdens de openingsuren. Wij helpen u graag verder. Om alles echter vlot te laten verlopen geef je best vooraf een seintje (telefonische of per e-mail) wat je graag wil raadplegen.

Erfgoedmateriaal en archieven

Heb je nog interessant erfgoedmateriaal of een verenigings-, winkel- of bedrijfsarchief? Aarzel niet om ons te contacteren. Wij werken graag met u een bewaringssysteem uit!

Contact

Erfgoed Balen vzw
Oud Gemeentehuis

Vaartstraat 29
B-2490 Balen

Telefoon: 014 74 41 75
014 74 41 74

E-mail: info@erfgoedbalen.be

www.erfgoedbalen.be

Reknr: BE07-6528-0401-2066

Openingsuren:

Maandag	09u00 - 12u00	gesloten
Dinsdag	09u00 - 12u30	13u00 - 16u00
Woensdag	09u00 - 12u30	13u00 - 16u00

Donderdag en vrijdag is het documentatiecentrum geopend op afspraak. Contacteer hiervoor onze erfgoedconsulente.

Raadpleeg ook steeds onze website om sluitingsdagen en verlof te controleren.

Ons erfgoed bevat een schat aan informatie over ons verleden en vertelt een onverwacht verhaal over vandaag.

Om de toekomst te verzekeren zet Erfgoed Balen zich in om het bedreigde erfgoed, in al zijn verscheidenheid, te bewaren en openbaar te maken.

Door het publiek te laten kennismaken met het lokale erfgoed hopen wij dat het ook gaat genieten van al het moois dat ons eigen erfgoed biedt.

Samen met de lokale, de Vlaamse en de Nationale overheden zullen wij als Erfgoed Balen streven naar een kwaliteitsvol en toekomstgericht beheer van alles wat waardevol is om te bewaren.

Paleografie 2017

Donderdag van 19u30 tot 21u30

De cursus paleografie gaat door in de raadzaal van het Oud Gemeentehuis

- 21 september 2017
- 19 oktober 2017
- 16 november 2017
- 21 december 2017

Archief bijeenkomsten

Zaterdag van 9u00 tot 12u00

- 23 september 2017
- 28 oktober 2017
- 25 november 2017
- 16 december 2017

Colofon

Redactie:

Bram Dierckx
Richard Vermeulen

Lay-out:

Walter Vermeulen

Uitgegeven door:

Erfgoed Balen vzw
Alle teksten verschijnen onder de enige en dwingende verantwoordelijkheid van de auteur: hier treft Erfgoed Balen als v.z.w. geen rechtsaansprakelijkheid.

Verantwoordelijke uitgever:

Richard Vermeulen voor
Erfgoed Balen v.z.w.

© Erfgoed Balen v.z.w - 2017

Activiteiten

- Maandag 04 september 2017 te 19u00
Lezing: De hond en de hondendar
zie pagina 2
- Vanaf maandag 11 september 2017
Afhalen jaarboek 2017
zie pagina 6
- Dinsdag 03 oktober 2017 te 19u00
Lezing: Bommen op Balen, deel 1
zie pagina 3, 4 en 5
- Dinsdag 17 oktober 2017 te 19u00
Lezing: Halt! Boerenwacht, deel 2
zie pagina 3, 4 en 5
- Maandag 30 oktober 2017 te 19u00
Lezing: Op wacht, deel 3
zie pagina 3, 4 en 5